

Over het kopen van een lijst

1. **Bezuinig niet:** U zult waarschijnlijk tientallen jaren willen genieten van uw mooie prent. Over een zo lange periode zijn de kosten van de lijst (en van de prent) verwaarloosbaar. Gebruik dus de “ruimte in uw portemonnee” ten volle.
 - a. Grotere lijsten zijn duurder dan kleinere lijsten. Een lijstenmaker zal meestal een ruimte van 7 – 10 cm om de afbeelding adviseren. Dat betekent dat de lijst 14 – 20 cm hoger en breder zal zijn dan het formaat van de afbeelding.
 - b. Er zijn standaard-lijsten en op maat gemaakt te lijsten. Standaard-lijsten zijn goedkoper en meestal ook sneller leverbaar maar ze hebben vaak niet de gewenste afmetingen. De lijstenmaker levert ook de standaardmaten, op maat gemaakte lijsten worden door de meeste grootwinkelbedrijven niet geleverd.
2. Een goede lijst
 - a. is stevig en vervormt niet door z'n eigen gewicht. De lijstenmaker kan u goed adviseren over een geschikt lijstprofiel bij de gewenste maat van de lijst.
 - b. heeft een goed ophangstelsel: liever niet met het profiel aan de spijker hangen maar met een draad die aan de achterwand of aan de zij-profielen is bevestigd. Horizontaal ophangen met een draad lukt altijd; met een vast ophangpunt op de achterwand vaak niet.
 - c. beschermt de prent tegen invloeden van de omgeving: tegen
 - i. insecten(poep); insecten kunnen de prent beschadigen door vraat en door hun uitwerpselen,
 - ii. stof, vet, rook, roet en vocht uit de lucht. Dat lukt nooit helemaal want de lijst moet ventilatie rond de plaat toestaan.

Een doorzichtige plaat – glas of acrylaat – beschermt uw prent tegen insecten en vieze lucht. Het is niet aan te raden om een prent in te lijsten zonder bescherming: papier is veel kwetsbaarder dan een doek of paneel met olie- of acrylverf. De meeste lijstenmakers gebruiken niet graag acrylaat: het trekt stof aan (electrostatisch) waardoor de prent moeilijk “schoon” is in te lijsten en het is minder krasbestendig. Omdat het zo goedkoop is en niet makkelijk breekt leveren veel grootwinkelbedrijven lijsten met acrylaat i.p.v. glas.

- iii. veroudering/verkleuring tgv van UV-licht; UV-licht is een normaal bestanddeel van daglicht en wordt vaak ook door lampen uitgezonden. UV is erg energierijk waardoor op den duur het papier en de drukinkt zullen verkleuren of zelfs uiteenvallen.

Koop dus een glasoort die het grootste deel van het UV tegenhoudt als u de ingelijste prent op een plaats hangt die blootgesteld wordt aan fel dag- of kunstlicht. De plaats van de

prent gaat waarschijnlijk in de loop van de jaren een paar keer veranderen dus het is verstandig hier al meteen rekening mee te houden.

- iv. ongewenste reflecties van lamp- of daglicht: u wil de prent onder alle omstandigheden en alle hoeken kunnen zien zonder gehinderd te worden door reflecties of spiegelingen van de omgeving.

Koop dus een lijst met “ontspiegeld” glas, d.w.z. een glassoort die het meeste, d.w.z. 95-98%, er opvallende licht doorlaat. Daarmee voorkomt u niet alleen ongewenste reflecties maar ook dat de contrasten en kleuren in de prent minder helder worden: het licht moet ook “op de terugweg” niet reflecteren op de achterkant van het glas.

Glas dat èn tegen UV beschermt èn ontspiegeld is, wordt meestal “museum-glas” genoemd. Verschillende fabrikanten bieden zulk glas onder verschillende merknamen aan. Een goede lijstenmaker zal u zulke producten kunnen leveren. Natuurlijk zijn die producten duurder dan niet-ontspiegelde en niet-UV-werende materialen maar ook hier geldt: bezuinig niet!

- 3. Of een lijst mooi is, hangt helemaal af van uw smaak. Een mooie lijst kan echter de prent “domineren”. Kies dus een lijst die de prent naar voren haalt en niet te veel aandacht vraagt. Een lijstenmaker heeft veel ervaring, laat u dus adviseren. U hoeft het advies natuurlijk niet te volgen.
- 4. Meestal zal de lijstenmaker u vragen of en zo ja, wat voor passe-partout u wenst. Neem de tijd om dat passe-partout te kiezen: tint en textuur zijn heel belangrijk voor het geheel en u gaat er nog jaren naar kijken. U kunt ook kiezen voor een lijst zonder passe-partout: als de prent op bijzonder papier is gedrukt of een mooie scheprand heeft, kan het aantrekkelijk zijn om de prent zonder passe-partout in te lijsten. Dat is niet noodzakelijk goedkoper want de lijstenmaker moet toch zorgen dat de prent niet “in de lijst zakt”. Hij/zij bevestigt dan de prent bovenop zuurvrij passe-partout karton zodat de schepranden zichtbaar blijven. Desgewenst kan dan om het hele blad heen ook weer een passe-partout geplaatst worden.
- 5. Bedenk dat goede lijstenmakers meestal niet bij grootwinkelbedrijven werken.

Veel plezier met uw nieuwe aanwinst!

Cees Elzinga